

SKRB ZA NAČRTNO KULTURNO-UMETNOSTNO VZGOJO NA NACIONALNI RAVNI

Nataša Bucik, MK, Vladimir Pirc, ZRSS in Nada Požar Matijašič, MIZŠ

Skupnost občin Slovenije
Maribor, 13. september 2017

Kulturno-umetnostna vzgoja (KUV)

- Nacionalne smernice za kulturno-umetnostno vzgojo v vzgoji in izobraževanju (2009)
- Nacionalni programi za kulturo: 2004–2007, 2008–2012, 2014–2017

KUV je:

- področje na presečišču **kulturnega in vzgojno-izobraževalnega resorja**, zato pri načrtnem razvoju in realizaciji zastavljenih ciljev na nacionalni ravni sodelujemo Ministrstvo za kulturo (MK), Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) in Zavod RS za šolstvo (ZRSŠ) – partnerji od leta 2006;
- področje, ki **preči vsa področja kulture/umetnosti**, zato so za njen razvoj in realizacijo ciljev odgovorna vsa področja kulture.

Zakaj je načrtna KUV v javnem interesu?

- **KUV prispeva h kulturni pismenosti in kulturni identiteti:**
 - spoznavanje in poznavanje različnih področij umetnosti in kulturne dediščine,
 - uživanje v umetnosti, razvoj estetske občutljivosti,
 - izražanje skozi različne medije (glasba, beseda, slika, gib ...),
 - zavedanje in izražanje lastne kulture, spoznavanje drugih kultur (kulturna raznolikost) ter različnih družbenih skupin in subkultur,
 - učenje in krepitev strpnosti ter razumevanje drugačnosti;
- **KUV pomembno prispeva k bralni kulturi in bralni pismenosti;**
- domače in tuje raziskave prepoznajo številne **pozitivne učinke KUV** (vzgoja in izobraževanje o kulturi/umetnosti in skozi kulturo/umetnost) **na celosten razvoj posameznika ter družbe kot celote;**
- **KUV se umešča na vsa področja človekovega delovanja in bivanja – odgovornost vseh vladnih resorjev** (zdravje, sociala, okolje, prehrana, gospodarstvo - turizem ...) – **kreativna partnerstva – izboljšanje kakovosti našega bivanja.**

NPK 2014–2017 – poglavje Kulturno-umetnostna vzgoja

Splošni cilji, pomembni za načrtni razvoj KUV, poudarjajo:

- vzpostavitev sistema, ki bo omogočal načrtno, dolgoročno in kakovostno KUV na vseh ravneh:
 - **Ukrep:** Lokalne skupnosti z načrtnim izvajanjem programov na lokalni oziroma regionalni ravni in vključitvijo KUV v svoje lokalne programe zagotovijo vsem otrokom v okviru šolskih, obšolskih in izvenšolskih dejavnosti spoznavanje različnih področij kulture (navezava na ZUJIK, 14. člen);
Kazalnik: vsaj 30 % lokalnih skupnosti z vzpostavljenim razvojnim programom (strategijo) KUV;
- skrb za kakovostno, raznoliko in dostopno ponudbo KUV na vseh področjih kulture za različne ciljne skupine,
- izvajanje KUV kot vseživljenjske dimenzije,
- skrb za strokovno usposabljanje na področju KUV za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi.

NPK 2014–2017 – poglavje Kulturno-umetnostna vzgoja

Področni cilji KUV:

- razvoj in promocija bralne kulture:
 - **Ukrep:** *Branju prijazno mesto* – prepoznavanje lokalnih skupnosti, ki skrbijo za razvoj bralne kulture;
Kazalnik: 20 lokalnih skupnosti z nazivom *Branju prijazno mesto*;
- **načrtnejša filmska vzgoja** (Art kino mreža ...) – vlada sprejela *Strategijo razvoja nacionalnega programa filmske vzgoje*;
- razvoj nacionalnega projekta **Teden kulturne dediščine**;
- kakovostna vzgoja in izobraževanje o **celovitem grajenem prostoru** (arhitektura, oblikovanje, urbanizem ...);
- razvoj projekta **Kulturna šola**.

Kako načrtno razvijamo KUV in uresničujemo cilje NPK na nacionalni ravni?

- razvoj nacionalne mreže KUV (vključuje tudi lokalne/regionalne mreže)
- spodbujanje/razvoj partnerskih nacionalnih KUV projektov na različnih področjih in za različne ciljne skupine;
- (so)financiranje kakovostnih nacionalnih projektov KUV (ESS in nacionalna sredstva na MK in MIZŠ), ki omogočajo večjo dostopnost kakovostne KUV na lokalni ravni;
- nacionalni in regionalni strokovni posveti KUV – predstavitev kakovostne ponudbe in spodbujanje partnerskega povezovanja;
- promocija primerov dobrih praks, ki povezujejo VIZ in kulturne ustanove;
- spodbujanje kreativnih partnerstev – prenos kreativnih spretnosti iz kulture na druga področja – sodelovanja več resorjev na nacionalni ravni: Kulturni bazar, nacionalni Teden kulturne dediščine, Tradicionalni slovenski zajtrk, Skozi umetnost o zdravju/Zdravje skozi umetnost, Mesec prostora;
- promocija dobrih praks v lokalnih skupnostih – različni programi, projekti, ukrepi in druge oblike podpore, ki VIZ omogočajo dostopnejšo kakovostno KUV

Razvoj nacionalne mreže KUV

Po vzoru držav EU (Danska, Nemčija, Norveška in Nizozemska), ki vzpostavljajo **različne modele** (lokalni, nacionalni ...) **koordinatorjev KUV** ter skladno z NPK 2014–2017 tudi v Sloveniji gradimo **nacionalno mrežo koordinatorjev KUV**.

Koordinator KUV je (kontaktna) oseba v vzgojno-izobraževalnem zavodu, kulturni ustanovi, v lokalni skupnosti, v agenciji, na ministrstvu ..., ki skrbi za KUV in povezovanje z drugimi koordinatorji oziroma partnerji (mreženje).

- **Nacionalni odbor KUV:** MK, MIZŠ in ZRSŠ
- **Nacionalne mreže koordinatorjev KUV:**
 - **v vzgojno-izobraževalnih zavodih:** vrtci, OŠ, SŠ, dijaški domovi ..., javnih zavodih s področja vzgoje in izobraževanja (ZRSŠ ...) ter MIZŠ,
 - **v kulturnih ustanovah** (od javnih agencij, skladov, javnih zavodov do nevladnih organizacij in umetnikov) in MK,
 - **v lokalnih skupnostih** (strokovni delavci, ki delujejo na področju vzgoje in izobraževanja, kulture oz. družbenih dejavnosti).
- **Mreže koordinatorjev KUV na lokalni ravni** spodbujamo k vključevanju v nacionalno mrežo.

Zakaj nacionalna mreža KUV?

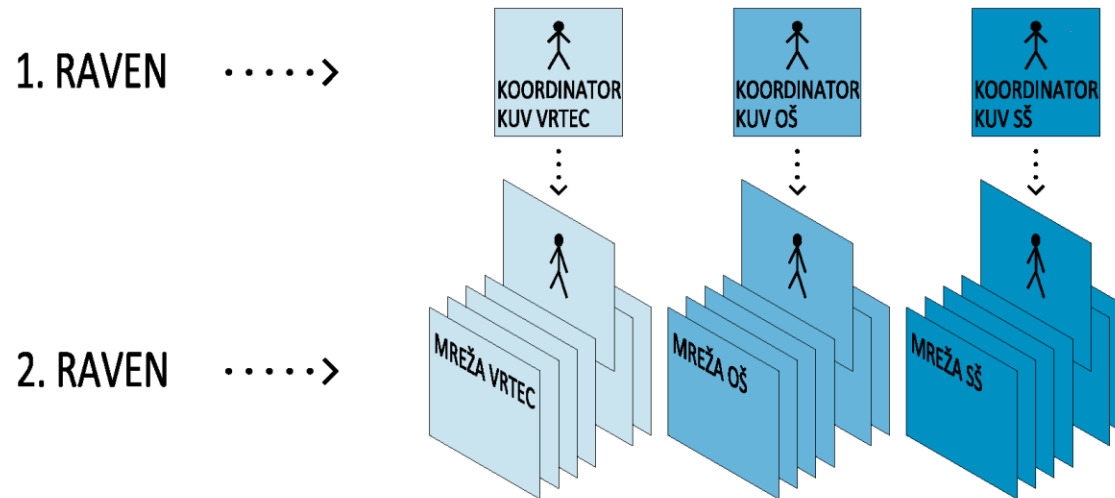
- prispeva k **načrtnejši in organizacijsko učinkovitejši izvedbi kakovostne KUV** na nacionalni/regionalni in lokalni ravni – omogoča **večjo dostopnost** (finančno, geografsko ...);
- **povezovanje kulturnih ustanov s posameznih področij in med področji** – prispeva k večji prepoznavnosti in dostopnosti programov, prenosu dobrih praks, k skupnim projektom ...;
- **povezovanje VIZ** – omogoča izmenjavo dobrih praks, skupno načrtovanje KUV dejavnosti – prispeva k izboljšanju kakovosti;
- **spodbuja skupno projektno delo VIZ in kulturnih ustanov/umetnikov** – ustvarjalno učenje, inovativno učno okolje;
- omogoča lažje **načrtovanje in izvajanje nacionalnih projektov** – večja dostopnost in prepoznavnost;
- omogoča **skupno izobraževanje** strokovnih delavcev VIZ in kulturnih ustanov, kar prispeva k novim **kreativnim partnerstvom**;
- omogoča vzpostavitev sistema obveščanja o aktualnih dogodkih na področju KUV – **mesečna obvestila za registrirane koordinatorje KUV**.

Razvoj mreže koordinatorjev KUV v VIZ

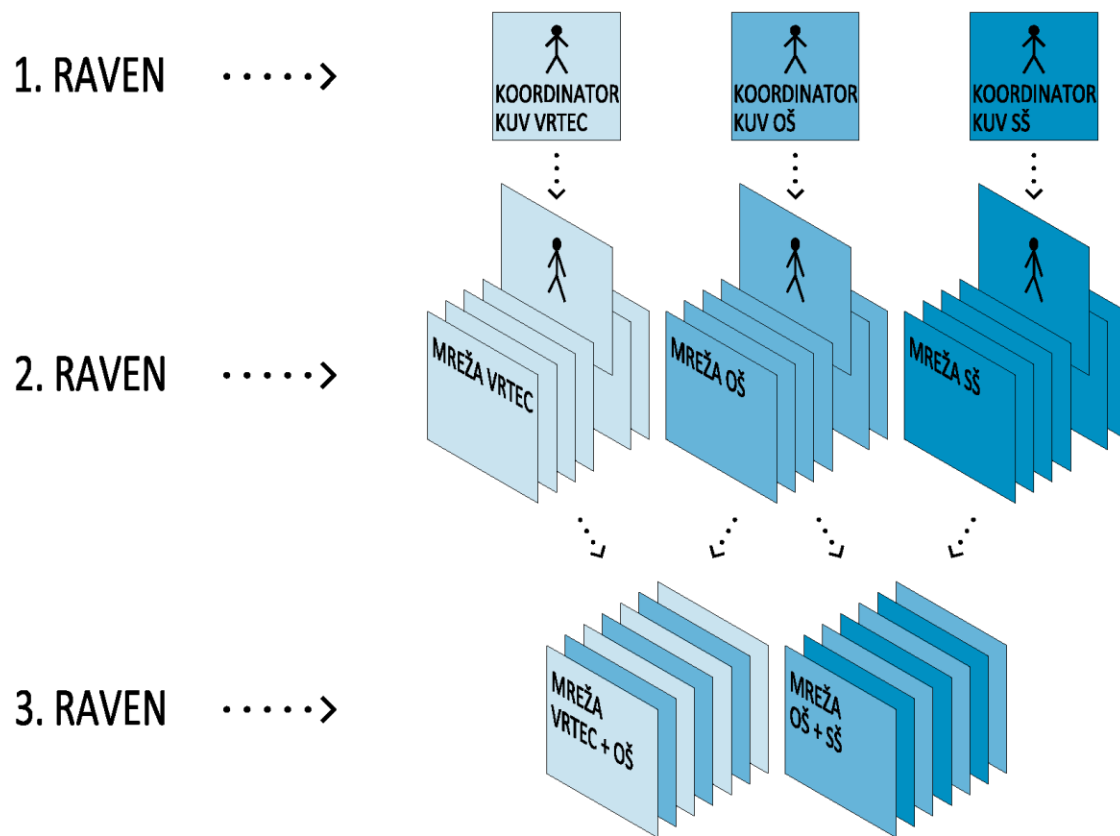
1. RAVEN

Razvoj mreže koordinatorjev KUV v VIZ – vizija

Razvoj mreže koordinatorjev KUV v VIZ – vizija

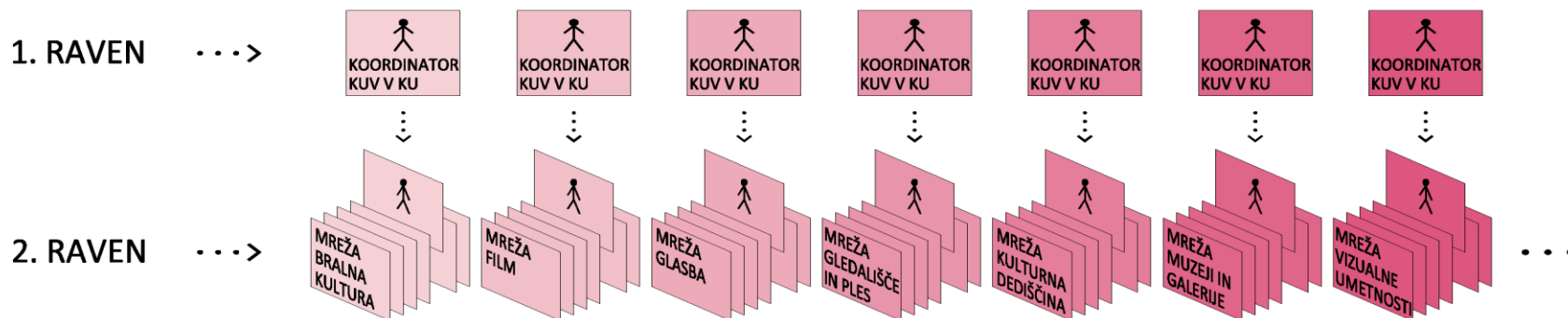

Razvoj mreže koordinatorjev KUV v kulturnih ustanovah (KU)

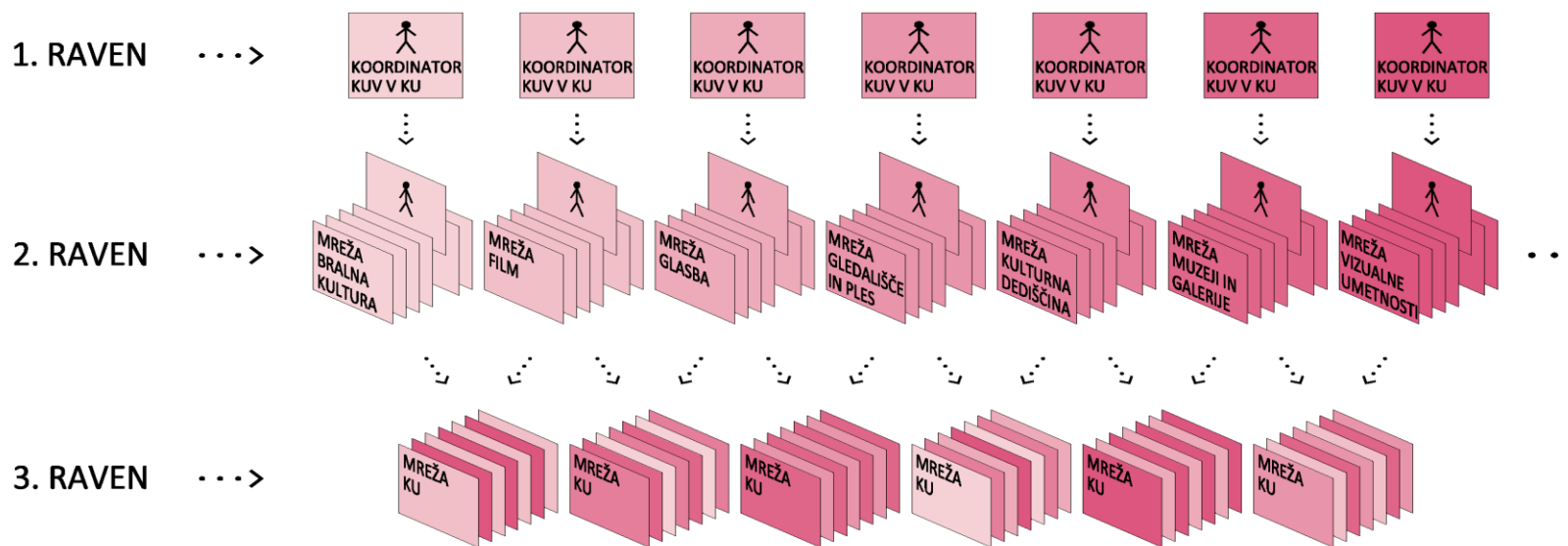
1. RAVEN ...>

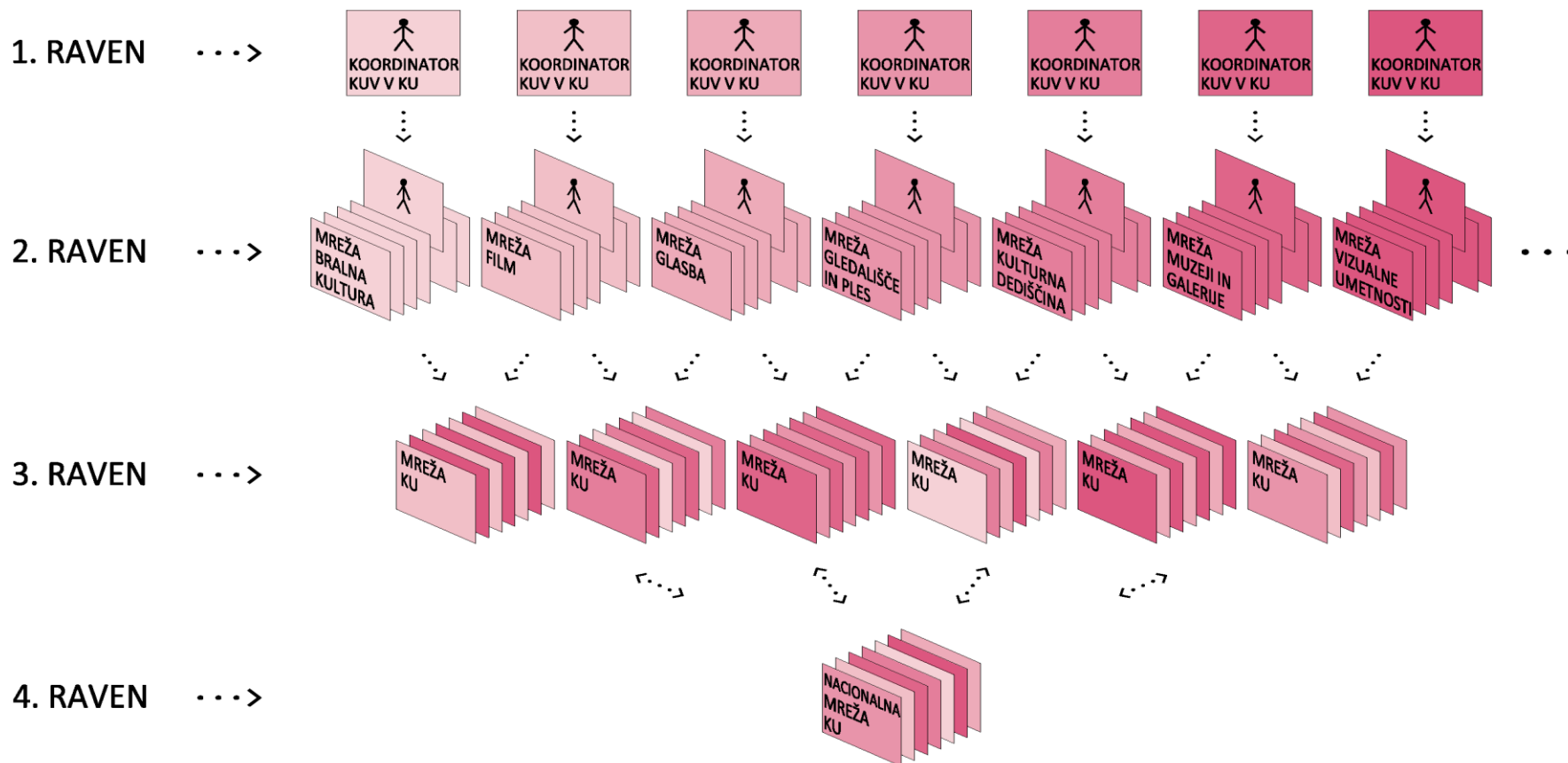
Razvoj mreže koordinatorjev KUV v KU

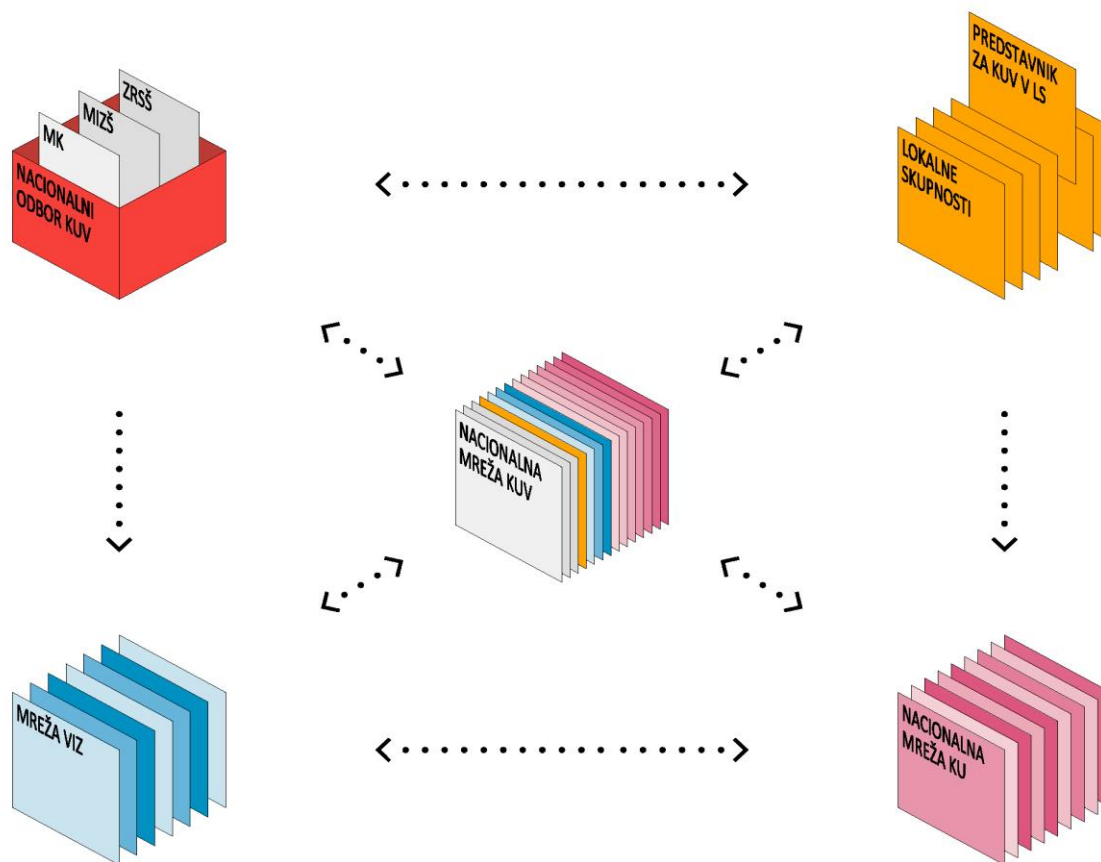
Razvoj mreže koordinatorjev KUV v KU – vizija

Razvoj mreže koordinatorjev KUV v KU – vizija

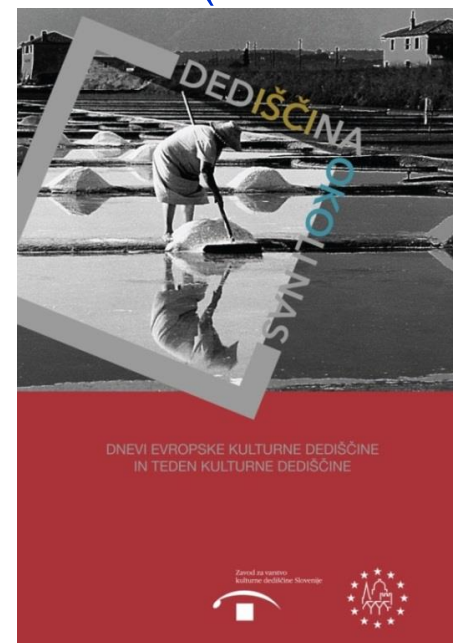
Razvoj nacionalne mreže KUV – vizija

Skupni nacionalni projekti – kreativna partnerstva

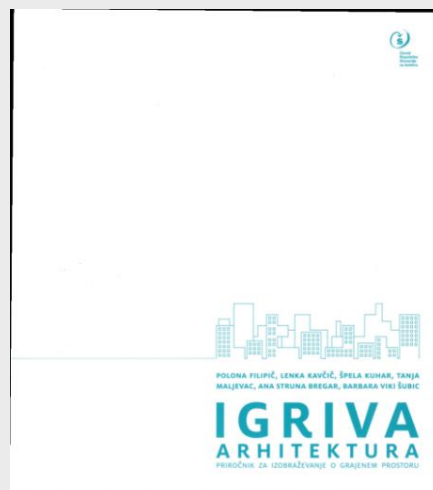
Od 2006 smo MK, MIZŠ in ZRSŠ v sodelovanju s kulturnimi ustanovami razvili/spodbudili nacionalne projekte – **kreativna partnerstva**:

- **Rastem s knjigo** – od leta 2006 (od leta 2008 izvaja JAK);
- **Kulturni bazar** – od leta 2009;
- nacionalni **Teden kulturne dediščine** – od leta 2013 (nosilec ZVKDS).

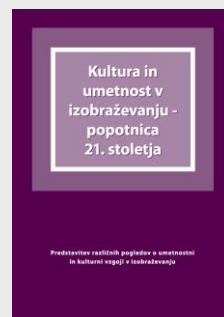

Knjižna zbirka KUV – kreativna partnerstva

- od 2011 MK, MIZŠ in ZRSŠ v sodelovanju s kulturnimi ustanovami;

- v sodelovanju z drugimi resorji:

- **Dosegljivo: www.kulturnibazar.si – rubrika GRADIVA**

Kulturni bazar – nacionalni medresorski partnerski projekt

- **od 2009** organiziramo **MK** (nosilec projekta), **MIZŠ**, **ZRSŠ** in **kulturne ustanove** iz vse Slovenije,
- izvršni producent: **Cankarjev dom v Ljubljani** (največji kulturni center v Sloveniji),
- namenjen **strokovnemu usposabljanju in informiranju** strokovnih delavcev v vzgojno-izobraževalnih zavodih, kulturnih ustanovah, lokalnih skupnostih in širši strokovni javnosti,
- vključena **vsa področja kulture**, sodeluje **več kot 300 profesionalnih kulturnih ustanov** iz vse Slovenije,
- od 2012 so v programu KB sodelovali: Ministrstvo za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo, Ministrstvo za zdravje, CMEPIUS, Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za okolje in prostor,
- od leta 2012 sodelujejo tudi **fakultete in akademije**, ki usposabljujejo bodoče strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi,
- od leta 2013 **Slovenska nacionalna komisija za UNESCO** – častni pokrovitelj in partner KB.

Kulturni bazar – cilji

- **(o)krepi zavest o pomenu KUV v vzgoji in izobraževanju in širši družbi** (pomen KUV za zdrav življenjski slog, za celostni razvoj posameznika, za bralno pismenost ...);
- predstaviti kakovostne profesionalne KUV projekte in programe (nacionalne in lokalne);
- predstaviti in spodbuditi sodelovanje kulturnih ustanov z VIZ – **kreativna partnerstva**;
- spodbuditi **kreativna partnerstva različnih resorjev**, ki prepoznajo KUV kot pomemben del projektov/programov na svojih področjih;
- spodbuditi **ustvarjalnost** otrok, mladine in odraslih ter predstaviti možnosti, ki jih ponuja kultura v vzgojno-izobraževalnem procesu (vseživljenjska dimenzija), za njihov poklicni razvoj, kakor tudi za kakovostno preživljanje njihovega prostega časa;
- krepi sodelovanje kulturnih ustanov na posameznem področju ter med področji – vzpostavljen **Koordinacijski odbor KB** (nacionalni koordinatorji KUV po posameznih področjih kulture).

Kulturni bazar – celoletni nacionalni projekt za razvoj KUV

- enodnevno **strokovno usposabljanje strokovnih delavcev v VIZ, kulturnih ustanovah in širši strokovni javnosti**,
- enodnevno predstavitev kulturnih ustanov in medresorskih partnerjev na razstavnih prostorih v treh preddverjih CD,
- enodnevni **program za otroke in mladino ter širšo javnost** (poudarek na obisku organiziranih skupin iz VIZ),
- **portal www.kulturnibazar.si**,
- celoletno obveščanje o aktualnih KUV dogodkih,
- **e-katalog ponudbe KUV** (ažuriranje 2 x letno),
- **razvoj nacionalne mreže KUV**: redno mesečno obveščanje in posebna ponudba za koordinatorje KUV.

- **izvedba „Kulturnega bazarja v regiji“ – priložnost za razvoj mrež KUV na regionalni ravni:**
 - **v Mariboru, 29. novembra 2017.**

KATALOG PONUDBE KULTURNO-UMETNOSTNE VZGOJE

KULTURNI BAZAR

2 0 1 7
KULTURA SE PREDSTAVI

ŠOLSKO LETO 2017/18

USTANOVE

PONUDBA

Iskalnik

Država

Izberi ...

Regija

Izberi ...

Gostuje po vsej Sloveniji

Pošta

Slovenj Gradec

Tip ponudbe

Izberi ...

Področje

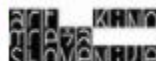
Izberi ...

Ključni niz (naziv)

Poišči

USTANOVE

St najdenih: 5

Art kino mreža - Združenje kinematografov in prikazovalcev kakovostnega in umetniškega filma Slovenije

Francetova 5
SI-2380 Slovenj Gradec
www.artkinomreza.si

Slovenija
Koroška
regija

Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec

Ronkova 4
SI-2380 Slovenj Gradec
Tel: (02) 883 93 50
www.sg.sik.si

Slovenija
Koroška
regija

Koroška galerija likovnih umetnosti

Glavni trg 24
SI-2380 Slovenj Gradec
Tel: (02) 884 12 83
www.glu-sg.si

Slovenija
Koroška
regija

Koroški pokrajinski muzej - Muzej Slovenj Gradec

Glavni trg 24
SI-2380 Slovenj Gradec
Tel: (02) 621 25 22, 621 25 20
www.kpm.si

Slovenija
Koroška
regija

Kulturni dom Slovenj Gradec

Francetova cesta 5
SI-2380 Slovenj Gradec
Tel: (02) 884 50 05, 882 94 75
www.kulturni-dom-sg.si

Slovenija
Koroška
regija

Nacionalni projekti KUV – nacionalni in ESS razpisi 2009–2016 in 2016-2022

CILJI: partnersko povezovanje VIZ in kulturnih ustanov; dostopnost kakovostne KUV; neposreden stik otrok in mladih z umetniki/ustvarjalci; usposabljanje strokovnih delavcev VIZ in kulturnih ustanov za izvajanje KUV; gradnja nacionalne mreže KUV

➤ **2016–2021: MK – ESS sredstva**

- Prvi prizor: gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov (SNG Maribor); Gleda(l)išče (SLOGI); Igrišče za gledališče (Bunker);
- Filmska osnovna šola (Art kino mreža Slovenije); Filmski vlak (Center za mladinsko kulturo Kočevje); Razumevanje filma (Slovenska kinoteka)

➤ **2017–2021: MIZŠ – ESS sredstva**

- razpisni postopek je še v teku

Regionalni/nacionalni posveti KUV – ZRSS, MIZŠ in MK

CILJI:

- spodbujati partnerstvo VIZ in kulturnih ustanov na lokalni/ regionalni/nacionalni ravni,
 - **predstaviti primere dobrih praks povezovanja VIZ in kulturnih ustanov na nacionalni/lokalni ravni,**
 - spodbujati gradnjo lokalne/regionalne/nacionalne mreže KUV.
- Namenjeni strokovnim delavcem VIZ, kulturnih ustanov in lokalnih skupnosti, še posebej pa koordinatorjem KUV.
- **Izvedbe KUV posvetov 2012–2016:**
2012: Novo mesto	2013: Maribor in Nova Gorica
2014: Radovljica in Celje	2015: Ljubljana, Brestanica in Sežana
2016: Ljubljana, Lendava in Ljubljana	
- **25. septembra 2017: medresorski posvet Umetnost, šport in dediščina v Ljubljani (Evropski teden športa).**

Razvoj KUV v lokalnih skupnostih (LS)

- **14. člen ZUJIK:** LS sprejme svoj lokalni program za kulturo (LPK); LS, razen MO, ni treba sprejeti LPK, če imajo področje kulture ustrezno (javni interes na področju kulture, ukrepe ...) v drugem razvojnem dokumentu LS; dve ali več LS - skupni program za kulturo;
- **MO z lokalnim programom/strategijo za kulturo:**
MO Ljubljana (tudi KUV); MO Maribor (tudi KUV), MO Kranj (tudi KUV),
MO Velenje (tudi KUV); MO Celje (tudi KUV); MO Nova Gorica (tudi KUV),
MO Ptuj (tudi KUV), MO Slovenj Gradec (tudi KUV);
- MO, ki še niso sprejele LPK: MO Koper, MO Novo mesto in MO Murska Sobota;
- Številne manjše LS imajo KUV opredeljeno v LPK ali drugih razvojnih dokumentih; s predstavljanjem primerov dobrih praks na posvetih KUV podpiramo razvoj KUV in spodbujamo sodelovanje;
- Regionalni posveti in Kulturni bazar v regiji – priložnost za povezovanje in širitev primerov dobrih praks (Škofja Loka, Idrija, Sežana, Mežica, Brestanica, Krško, Kamnik, Ajdovščina, Piran, Slovenska Bistrica, Lendava ...).

HVALA ZA POZORNOST!

Kontakti:

natasa.bucik@gov.si

vladimir.pirc@zrss.si

nada.pozar-matijasic@gov.si